

Η επιλογή των προσώπων και το ειδικό τους βάρος στο μετεκλογικό σκηνικό

Η νέα εξουσία Σημίτη

ΟΣΟ οι μέρες περνούν και η «σκόνη» του εκλογικού αποτελέσματος της 9ης Απριλίου κάθεται τόσο διαπιστώνεται από όλο και περισσότερους (κι εντός του κυβερνώντος κόμματος) ότι το προσωπικό «σύστημα εξουσίας» του κ. Σημίτη βγήκε πολύ πιο ενισχυμένο σε σχέση με το ίδιο το ΠΑΣΟΚ σαν κομματική οντότητα.

Του Ανδρέα Καψαμπέλη

ΒΕΒΑΙΑ μόνο οι αφελείς ή οι πολιτικά άσχετοι δεν περίμεναν να συμβεί κάτι τέτοιο, ακριβώς και πολλά από τα στελέχη του λεγόμενου «αντισιμωτικού» χώρου έδιναν την εκλογική μάχη εν γνώσει του τι σήμαινε και τι θα σηματοδοτούσε η επανεκλογή του κ. Σημίτη στην πρωθυπουργία.

Ωστόσο, η οριακή έκβαση της αναμέτρησης με τη διαφορά της μίας μόνο ποσοστιαίας μονάδας δημιούργησε ένα άλλο ποιοτικό δεδομένο που κατέδειξε ότι χωρίς την ενεργοποίηση όλων των δυνάμεων και των τάσεων του ΠΑΣΟΚ, ο κ. Σημίτης θα είχε αναγκαστεί να εγκαταλείψει το Μέγαρο Μαξίμου. Αλλά για τον πρωθυπουργό το κριτήριο αυτό έχει δευτερεύουσα σημασία, όπως αποδεικνύουν και οι μετεκλογικές επιλογές του όσον αφορά τη διαμόρφωση της πρυτανείας που θα ασκήσει την ουσιαστική εξουσία κατά τα επόμενα χρόνια.

■ Απόφαση

Ο κ. Σημίτης δηλαδή έχει αποφασίσει να διαχειριστεί το εκλογικό αποτέλεσμα σαν «προσωπική νίκη» και αυτό δεν φάνηκε μόνο με τον τρόπο που σχημάτισε τη νέα κυβέρνηση, αλλά και από το ρόλο που αναλαμβάνουν και το ειδικό βάρος που αποκτά καθένα από τα πρόσωπα στο νέο σκηνικό.

Σ' αυτό το σύστημα εξουσίας, οι προσωπικές επιρροές και οι προσωπικοί συνεργάτες του κ. Σημίτη οπλίζουν με ακόμη πιο ουσιαστικές και ισχυρές εξουσίες, ενώ αντίθετα πρέπει να αναμένεται σταδιακή αποδυνάμωση του ρόλου πιο «παράδοσιακών» πόλων του κυβερνητικού και κομματικού οικοδομήματος.

Τους είναι μάλιστα περιττό να σημειωθεί - αλλά δεν στερείται σημασίας - ότι πέρα από την

Από πάνω αριστερά: Ν. Θέμελης, Σ. Κοσμίδης, Ν. Χριστοδουλάκης, Π. Ευθυμίου, Β. Παπανδρέου, Κ. Λαλιώτης. Απόφαση του κ. Σημίτη στο νέο σκηνικό είναι η διαμόρφωση μιας καινούργιας ομάδας με πρόσωπα της απολύτου εμπιστοσύνης του, τους οποίους εντάσσει ως «νέο αίμα» στο πολιτικό παιχνίδι αποδυναμώνοντας ταυτόχρονα τους «παράδοσιακούς» πόλους, με τους οποίους διατηρεί μια λεπτή και πολλές φορές εύθραυστη ισορροπία.

Σταδιακή αποδυνάμωση των «παράδοσιακών» πόλων σε κόμμα και κυβέρνηση

εξαφάνιση των κύριων εκφραστών της λεγόμενης εσωκομματικής αντιπολίτευσης που επιτεύχθηκε στις κάλπες, ο κ. Σημίτης δεν έκανε τίποτε συγκεκριμένο για να αναγνωρίσει τη συμβολή του άλλου ισχυρού πόλου του ΠΑΣΟΚ, του Α. Τσοχατζόπουλου, στο θετικό εκλογικό αποτέλεσμα.

Από το στενό επιτελείο του κ. Σημίτη, λοιπόν, τα δύο πρόσωπα που στο μετεκλογικό σκηνικό ο ρόλος τους διαγράφεται ιδιαίτερα ενισχυμένος (αν και παρασημασμένος) είναι οι πρωθυπουργικοί σύμβουλοι Νίκος Θέμελης και Σωκράτης Κοσμίδης. Σε κανέναν δεν υπάρχει πια αμφιβολία ότι αποτελούν τους πιο έμπιστους ανθρώπους που περιβάλλουν αυτή τη στιγμή τον πρωθυπουργό, ο οποίος σε συνεργασία μαζί τους καθιερώνει τον κατάλογο του νέου υπουργικού συμβουλίου.

Είναι ταυτόχρονα και τα πρόσωπα τα οποία ουσιαστικά θα «φιλτράρουν» τις προτάσεις για τη στελέχωση των επιτελείων θέσεων του κρατικού τομέα, μια διαδικασία που θα βρίσκεται σε εξέλιξη κατά τους επόμενους μήνες. Αυτή η εν-

σχωση του ρόλου τους έχει γενήσει βέβαια και τις πρώτες γκρίνιες, σε επίπεδο διαδόχων, από δυσχερησιμότητα στελέχη και βουλευτές που θεωρούν ότι «βρισκόμαστε στα πρόθυρα της ανάπτυξης ενός νέου συστήματος ευνοιοκρατίας».

Πάντως, και οι δύο είναι πρόσωπα που δεν έχουν ενδηλώσει τάσεις δημόσιας προβολής και αυτό μέχρι τώρα έχει λειτουργήσει προστατευτικά. Σε πιο τεχνοκρατικό αλλά πάντα ουσιαστικό ρόλο συνεχίζει να κινείται στο νέο σκηνικό ο νομικός σύμβουλος του κ. Σημίτη, Γ. Παπαδημητρίου.

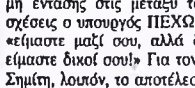
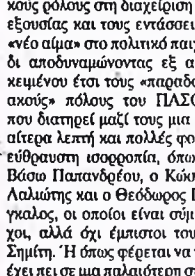
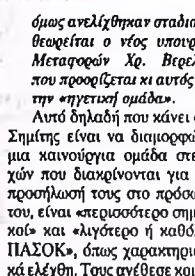
Σε επίπεδο κυβερνήσεων, η ισχυροποίηση του προσωπικού συστήματος εξουσίας του κ. Σημίτη προέκυψε από την ανάθεση δύο νευραλγικών χαρτοφυλακίων σε προσωπικούς του συνεργάτες: το υπουργείο Ανάπτυξης στον Νίκο Χριστοδουλάκη και το υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στον Τάσο Γιαννίτση.

Πρόκειται για δύο από τους πιο κρίσιμους τομείς κυβερνητικής δραστηριότητας για τα επόμενα χρόνια και αυτό που επιτυγχάνει ο κ. Σημίτης είναι να

μετατρέψει δύο τεχνοκράτες - συμβούλους του σε κυβερνητικά - πολιτικά στελέχη και μάλιστα «οσούνη» με υπουργούς που βρίσκονται (ή νόμιμα μέχρι τώρα ότι βρίσκονται) υψηλότερα στην επικράτεια. Η διαφορά με την προηγούμενη κυβερνητική πρόθεση είναι ότι τότε ανήκαν στην κατηγορία των «τοποσημάτων» και δρούσαν, φαινομενικά τουλάχιστον, στη σιάτ των υπουργών. Η τωρινή τους αναβάθμιση έχει λοιπόν πολλαπλά μηνύματα.

■ Προσώπων

Εδώ πρέπει να προστεθεί και η εκτίμηση προς την κορυφή την οποία επιφύλαξε ο κ. Σημίτης σε έναν από τους «μυστικοσυμβούλους» και «επικοινωνιοβόλους» του, τον κ. Πέτρο Ευθυμίου. Εγινε κι αυτός αιφνιδιαστικά υπουργός «πρώτης γραμμής» και πολλοί προβλέπουν ότι η ανάδειξή του δεν θα έχει συντηρητικά χαρακτηριστικά. Εκπρόσωπος μιας άλλης κατηγορίας ακραίων σημειακών στελεχών, που

της 9ης Απριλίου σήμανε την ώρα που θα έπρεπε οι πραγματικά «δικοί του» να αναβαθμιστούν σηματοδοτώντας ταυτόχρονα το σταδιακό παραγκωνισμό των «παλιών».

Σε φάση πολιτικής αποδυνάμωσης (γι' άλλους προσωρινή και για άλλους ίσως οριστική) βρίσκονται πάντως και κάποιιο από τους φίλους του κ. Σημίτη, όπως οι πρώην υφυπουργοί Στ. Σουγιώδης και Γ. Μαντζελής, ενώ κάποιος διαφορετικά είναι τα πράγματα για τον Γ. Παπαγιάννη. Αν και επίσης αναβαθμίστηκε σε υφυπουργό (Μακεδονίας - Θράκης), ουσιαστικά απομακρύνθηκε από τον πυρήνα των ζευμάτων για τη λήψη των αποφάσεων.

Αλλά και ο περιήρμος «πρωινός καφέ» φαίνεται να χάνει τη βαρύτητα που είχε παλιότερα, μολονότι εμφανίστηκε με τη συμμετοχή του νέου υφυπουργού Τύπου, Τ. Χυτήρη.

■ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΘΗ

Τώρα, στη διάρκεια του δεν θα λημβάνονται αποφάσεις αλλά θα εξειδικεύεται η επικοινωνιακή τακτική για την προώθηση των ήδη εισηγμένων. Σε ειδικά πλαίσια βρίσκεται από την άλλη πλευρά η σχέση του κ. Σημίτη με τον Θ. Τσουαντά, καθώς συνεχίζουν να συνομιλούν τακτικά και επ' όλης της ύλης, αλλά η μετακόμηση του «στρατηγού» στη Βουλή σε συνδυασμό με τις όποιες αλλαγές σημειωθούν στο κόμμα (Εκτελεστικό Γραφείο κ.λπ.) δεν έχουν κάνει ακόμα διακριτό με μελλοντικό του ρόλο. Επί του παρόντος βρίσκεται σε αναίτητη γραμμή στον Πειραιά, όπου σκοπεύει να πολιτευτεί στις επόμενες εκλογές.

Στον τραπέζιοιστικό χώρο, τέλος, ο ισχυρός παράγων συνεχίζει να είναι ο διοικητής της Εθνικής Τράπεζας Ο. Καρατζάς με πιο βασιλιά του πλεονέκτημα την πολύ στενή προσωπική φιλία με τον κ. Σημίτη. Ο κ. Καρατζάς αποτελεί το «μάτι και το αφτί» του πρωθυπουργού σε αυτό το χώρο και ο ρόλος του αναμένεται να μεγαλώσει διαρκώς περισσότερο, καθώς θα παραμείνει στην ίδια θέση και κατά τη διάρκεια της νέας κυβερνητικής περιόδου.

Και δεν στερείται σημασίας το γεγονός ότι δεν προτίμησε είτε να μεταβιβάσει στη Βουλή είτε να αναλάβει έναν κυβερνητικό θάκο, αφού από τη θέση του διοικητή της Εθνικής και με τα ειδικά χαρακτηριστικά που διαθέτει, η πραγματική εξουσία του είναι μεγαλύτερη.